

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Извештај комисије за избор др Марине Штетић у звање виши научни сарадник

На седници Наставно-научног већа Филозофског факултета Универзитета у Београду одржаној 26. јуна 2025. године именовани смо у комисију за избор др Марине Штетић у звање виши научни сарадник.

Прегледом материјала који нам је достављен, као и на основу увида у њен научни рад и публикације, Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Београду подносимо овај извештај.

1. ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Име и презиме: Марина Штетић

Година рођења: 1988.

Радни статус: запослена

Назив институције у којој је запослена: Филозофски факултет – Универзитет у Београду

Претходна запослења: Филозофски факултет – Универзитет у Београду

Образовање

Основне академске студије: 2007–2013, Филозофски факултет – Универзитет у Београду, Одељење за историју

Одбрањен мастер рад: 2014, Филозофски факултет – Универзитет у Београду, Одељење за историју

Одбрањена докторска дисертација: 2020, Филозофски факултет – Универзитет у Београду, Одељење за историју

Постојеће научно звање: научни сарадник

Научно звање за које се подноси захтев: виши научни сарадник

Датуми избора у стечена научна звања (укључујући и постојеће)

научни сарадник: 05. 02. 2021.

Област науке у којој се тражи звање: Хуманистичке науке

Грана науке у којој се тражи звање: Историја

Научна дисциплина у којој се тражи звање: Историја средњег века

Назив матичног научног одбора којем се захтев упућује: МНО за историју, археологију и етнологију

Стручна биографија

Марина Штетић је рођена 13. јуна 1988. у Јагодини, где је завршила основну школу и гимназију (природно-математички смер). Студије историје завршила је на Филозофском факултету у Београду: основне (2007–2013), мастер (2014) и докторске (2015–2020). Докторску дисертацију под називом *Виноградарство у средњовековној Србији* одбранила је 3. јуна 2020. на Катедри за историју српског народа у средњем веку са историјском географијом и старословенским језиком (ментор проф. др Синиша Мишић). Члан је *Центра за историјску географију и историјску демографију* Одељења за историју Филозофског факултета у Београду, на коме је запослена од 31. маја 2018. године. За научног сарадника изабрана је 5. фебруара 2021. На истом одељењу била је сарадник у настави на основним (2015–2019/2020), мастер (2020/2021) и докторским студијама (2022/2023). Двоструки је стипендиста јапанске фондације Sylff – Sasakawa Young Leaders Fellowship

Fund (2017–2018). Током 2018. истраживала је у Државном архиву у Дубровнику, захваљујући програму Sylff Research Abroad (SRA). Ангажовање на пројектима: *Насеља и становништво српских земаља у позном средњем веку (XIV–XV век)*, Филозофски факултет УБ, Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС (2018–2020); Институционално финансирање на Филозофском факултету УБ (200163), Министарство науке, технолошког развоја и иновација РС (од 2020); *Лексикон виноградарства и винарства Црне Горе*, Лексикографски центар ЦАНУ (2020–2024); *Човек и друштво у време кризе*, Филозофски факултет УБ (2021–2022); *Вино, традиција и будућност*, Музеј Жупе у Александровцу, Министарство културе РС (2024); *Вина, винарије и виногорја Србије*, Службени гласник (2024–2025); *Српска енциклопедија*, Матица српска, САНУ (2020–2025). Учествовала је на више међународних и националних научних скупова.

2. ПРЕГЛЕД НАУЧНЕ АКТИВНОСТИ

У оквиру научне дисциплине Историја средњег века, у научно-истраживачком раду кандидаткиње издвајају се три основна истраживачка правца, за које су дати опис методолошког приступа и синтетички преглед научне активности:

1. **Привредно-друштвена историја:** Кандидаткиња се бавила виноградарством и винарством средњовековне Србије, објавивши једну научну монографију и више чланака. Истраживање је предузето на основу писаних извора старосрпског, латинског и османског порекла, као и ликовних и археолошких извора, на основу критичког, аналитичког, компаративног и синтетичког приступа, уз коришћење релевантне литературе. Заступљеност винограда у одређеним регијама представљена је и на картама. Појединачни чланци посвећени су односу владара и властеле према вину, бризи владара и представника цркве о манастирским виноградима, заступљености вина у исхрани монаха и других људи у манастирском окружењу (где се дошло до значајних закључака о конзумним мерама и запреминама винских чаша), као и винарству на тлу данашње Србије у средњем веку. Средњовековно виноградарство проучавано је у оквиру инситуционалног финансирања на ФФ УБ и пројеката *Вино, традиција и будућност*, *Вина, винарије и виногорја Србије* и *Лексикон виноградарства и винарства Црне Горе*.
2. **Историјска географија:** Истраживања су предузета у домену рекогносцирања и убицирања српских средњовековних насеља у одређеним регијама, дајући и детаљан преглед топонимије средњовековне Србије изведене од виноградарских и винарских термина. Истраживања су базирана на писаним старосрпским и османским изворима, али и на изворима латинског порекла, уз коришћене значајне литературе. Мрежа насеља у сливу Брегалнице из времена српске средњовековне власти, као и топоними који су анализирани у циљу убицирања средњовековног места Голиклін, добили су и своје картографске приказе. Резултат научног истраживања о траговима виноградарства и винарства у топонимији средњовековне Србије представља рекогносцирање скоро 100 топонима и микротопонима ове врсте (од којих је већина убицирана), што посредно даје увид и у степен заступљености и постојање континуитета виноградарске делатности у одређеним регијама. Истраживања унутар овог научног правца предузета су у оквиру инситуционалног финансирања на Филозофском факултету УБ.
3. **Историја српске медицине и фармакологије:** Посебан научни допринос кандидаткиња је дала откривањем порекла неколико списа *Хиландарског медицинског кодекса*, корпуса

старосрпских текстова сачуваних у преписима из средине XVI века, на основу чега су одбачена ранија погрешна становишта. Истраживање о лепри у српским средњовековним земљама (на основу старосрпских дипломатичких и наративних извора, латинских докумената, ликовних извора и терапијских делова *Ходошког зборника*), као и рад о узроцима и схватањима куге у ХМК, настали су на пројекту *Човек и друштво у време кризе*. За трактат о куги и великим и малим богињама ХМК откривено је да представља старосрпски превод неког латинског превода истоименог трактата из *Канона медицине* (почетак XI века), дела персијског лекара Авицене, и идентификован је већи број лекова. Кроз институционално финансирање предузета су даља истраживања, у којима је на основу два латинска превода *Канона* утврђено порекло још неких текстова ХМК, уз даље идентификовање многобројних једноставних и сложених лекова.

3. ПРИКАЗ НАЈЗНАЧАЈНИЈИХ РЕЗУЛТАТА

1. Марина Штетић, *Виноградарство у средњовековној Србији*, Универзитет у Београду – Филозофски факултет, Центар за историјску географију и историјску демографију, 2021, стр. 479, ИСБН: 978-86-6427-192-9.

Монографија представља свеобухватну привредну, социјалну и културну студију о виноградарству и винарству средњовековне Србије, као изузетно важне теме друштвено-економске историје тадашње српске државе, коју је кандидаткиња обрадила као самосталан аутор. Тема је сагледана на нивоу више значајних појава, у оквиру широко постављених хронолошких (крај XII – друга половина XV и прве деценије XVI века) и територијалних граница (највећи део данашње Србије (до Саве и Дунава), простор данашње Црне Горе и делова Албаније, Босне и Херцеговине, Хрватске и Македоније). На простору српске средњовековне државе уочено је неколико регија у којима се виноградарство развијало неједнаким интензитетом у различитим временским интервалима, зависно од климатских, економских и друштвених фактора, што је условило разлике које су се огледале у степену заступљености и развоја виноградарства, начину гајења винове лозе, као и обавезама зависног становништва. Интензивирање гајења винове лозе учинило је да виноградарство постане једна од основних земљорадничких делатности, која је у континенталним крајевима према степену заступљености долазила одмах након житарица, док је у приморским регијама и у непосредној околини готово свих градских насеља представљало главну привредну грану. Поред утврђивања распрострањености и степена заступљености виноградарства у свим плодним крајевима средњовековне Србије, међу којима је пет регија добило и свој картографски приказ, детаљно су сагледани и начини подизања и гајења лозе, радне и натуралне обавезе зависног становништва које је обрађивало винограде својих феудалних господара (световних и црквених), спољна и локална трговина вином, култура вина и његово присуство у исхрани црквених и световних кругова и лечењу, као и симболика винове лозе у виду идентификовања са светородном лозом династије Немањића и представа лозе и вина на фрескама и стећцима. Монографија представља резултат фундаменталних истраживања заснованих на грађи из Дубровачког и Которског архива, као и на основу дипломатичке грађе и првих османских пописа.

2. Марина Штетић, *Голиклин – непознато место боравка краља Милутина у лето 1308. године*, Свети краљ Милутин и његово доба: историја, књижевност, уметност: тематски зборник међународног научног скупа „Краљ Милутин и доба Палеолога: Историја, књижевност, културно наслеђе”, Скопље 24 – 26. октобар 2021. = Holy King Milutin and his Age: History, Literature, Art: Thematic Collection of Papers from the International Scientific Conference 'King Milutin and the Palaeologan Age: History, Literature, Cultural Heritage,' Skopje, October 24-26,

2021, ур. Ј. Ћирић, С. Убипариповић, Издавачка кућа Епархије шумадијске „Каленић“, 2023, 161–176, ИСБН: 978-86-6008-065-5, DOI: 10.46793/6008-065-5.161S.

Научни допринос чланка, који је настао као производ самосталног рада аутора, представља убицање непознатог топонима Goliqueline (Голиклин) – места где је краљ Милутин 25. јула 1308. године ратификовао уговор са Карлом од Валоа (брата француског краља Филипа IV), који је претходно склопљен у опатији Лис код Мелена, недалеко од Париза, 27. марта исте године. У контексту историјских извора о српско-византијском ратовању и другим догађајима, као и познавања тадашњих политичких прилика, граница српске државе и територијално-управне организације, анализирана су и преиспитана сва дотадашња разматрања и закључци о могућим убикацијама овог места, за које је доказано да нису одрживи. У раду је указано на постојање још два топонима сличног назива. Изнета је и аргументовано поткрепљена нова теза о томе да место Голиклин треба тражити у близини Штипа, који је краљ Милутин освојио од Византије у времену између склапања и ратификације уговора. На основу детаљне анализе свих историјских извора, посматраних у контексту српско-византијских ратова, војностратешких позиција појединих топонима, географских чинилаца, постојања значајних путних траса, једног оближњег топонима који указује на могућност некадашњег континуираног присуства владара и властеле, као и филолошке анализе имена Голиклин, закључено је да се ово место односи на брдо Голак (560 m) на западној страни Кочанске котлине, 25 километара северно од Штипа. Чланак представља значајан допринос у области историјске географије, као посебног научног правца историјске науке, док су резултати овог рада представљени и на карти.

3. Марина Штетић, *Однос Которске комуне и Зетске митрополије у средњем веку*, Српске студије, 14, 13–41, 2023, DOI: 10.18485/srpske_studije.2023.14.1.

Чланак је резултат самосталног рада аутора и представља научни допринос у домену политичке, правне и црквене историје. Научни допринос рада огледа се у свеобухватној анализи политичког и правног односа власти Которске комуне према суседној Светомихољској метохији, која је од 1220. представљала властелинство Зетске епископије (од 1346. године митрополије), налазећи се у једном периоду XII века под влашћу Котора. Анализом историјских извора различитог порекла (чланови Статута Котора, исправе зетског епископа/митрополита, повеље српских владара, документи которске, дубровачке и млетачке канцеларије), али и њихових тумачења од стране више аутора, који су заузимали различите и супротстављене ставове, показано је да Светомихољска метохија дефинитивно није улазила у састав которског дистрикта, нити је потпадала под ингеренције комуналних власти Котора, већ се налазила под непосредном влашћу зетског епископа и суверенитетом српских средњовековних владара. Которска комуна је у периоду од краја XIV до половине XV века, када ће простор Метохије Св. Михајла коначно ући у састав которског дистрикта (1452), успевала да само накратко, у неколико наврата, поменуто подручје привремено стави под своју власт, што је у раду такође истакнуто и јасно представљено. Сагледани су и покушаји комуналних власти да се на простору Светомихољске метохије успостави друштвено-аграрни систем који би њене становнике довео у завистан положај, поред чега је указано и на поједине специфичности ове политике. Посебно је предочена суштина садржаја одредби и уговора везаних за острво Св. Габријела (Страдиоти, Св. Марко), који у досадашњој историографији нису били правилно тумачени.

4. Марина Штетић, *Схватање узрока и лечења куге према Хиландарском медицинском кодексу*, Београдски историјски гласник, XIII, 89–124, 2022.

Чланак представља резултат самосталног истраживања аутора. У раду се говори о узроцима, облицима лечења и превенције, као и правилној исхрани оболелих од куге, на основу трактата из старосрпског лекарског зборника *Хиландарски медицински кодекс*, који представља колекцију средњовековних медицинских текстова сачуваних у преписима из 1550–1560. године. Ови средњовековни текстови настали су у виду превода најзначајнијих дела средњовековне западноевропске научне медицине, засноване на античким грчко-римским и арапским учењима и традицијама. Откривено је да спис о куги и спис о великим и малим богињама, који чине један трактат, потичу из IV књиге *Канона медицине*, дела персијског лекара Авицене из прве половине XI века. Такође је назначено да су у *Хиландарски медицински кодекс* доспели посредством неког латинског превода Авицениног дела. Посебна пажња посвећена је идентификацији, особинама и својствима лековитих дрога (претежно биљног порекла), које су имале своју примену, како у лечењу, тако и у оквиру превентивних мера, намењених здравим особама непосредно изложеним зарази. Такође је указано и на погрешне идентификације одређених лековитих биљака и материја у постојећем издању овог драгоценог извора српске средњовековне научне медицине.

5. Марина Штетић, *Неколико врста мане и њихова употреба у списима Хиландарског медицинског кодекса*, Историјски часопис, LXXIII, 151–189, 2024, DOI: 10.34298/IC2473151S.

Научни допринос овог рада, у коме је кандидаткиња самостално дошла до нових открића и резултата, представља идентификовање неколико лековитих дрога под називима: *терамабин*, *ширакошт*, *тамариск* и *лаодан*, присутних у појединим списима старосрпског лекарског зборника *Хиландарски медицински кодекс*. У раду је утврђено да наведене лековите дроге представљају неколико врста мане – сахаринске излучевине више врста дрвећа (*терамабин*, *ширакошт* и *лаодан*) или пак само дрво (*тамариск*) које даје ману, са простора централне и западне Азије. Посебан допринос рада подразумева и утврђивање порекла медицинских текстова у којима се наилази на ове биљне продукте. Поменуте врсте мане јављају се првенствено у терапијским деловима старосрпских списа о куги и великим и малим богињама, о терцијаној маларији и тзв. крвној огњици (сматра се да је у питању повратни тифус). Победијајући некадашње погрешно становиште, утврђено је да поменути текстови потичу из *Канона медицине*, дела чувеног персијског лекара Авицене (980–1037). Ови списи су на старосрпски преведени посредством неког латинског превода *Канона*. Поред поменутих врста мане, идентификовани су и други лекови који су били употребљавани у комбинацији са овим сахаринским ексудацијама или дрветом. Пажња је посвећена и њиховој примени у терапијама за наведене болести, као и њиховим својствима и особинама у складу са хуморалном теоријом. Подаци о манама максимално су исцрпљени и на основу списа о једноставним лековима *Хиландарског медицинског кодекса*, који представља прилагођени превод *Circa Instans*, чувене фармакопеје медицинске школе у Салерну из друге половине XII века. Показано је и да старосрпски називи за врсте мане представљају транскрибована латинска имена, која пак углавном потичу од оригиналних персијских или арапских назива.

4. ПОКАЗАТЕЉИ УСПЕХА У НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОМ РАДУ

4.1. Утицајност

Кандидаткиња према бази података Google Scholar има 27 цитата и h-индекс 3 (<https://scholar.google.com/citations?user=d5WCgXgAAAAJ&hl=sr> – приступљено 09. 06. 2025.)

Број цитата (без аутоцитата) које је прикупила кандидаткиња износи 33.
(списак се налази у Прилогу 4.1. Утицајност – списак цитата)

4.6. Рецензирање пројеката и научних резултата

Кандидаткиња је рецензент радова у научним часописима:

Београдски историјски гласник (ISSN 2217-4338), у бројевима XII–XV (2021–2024) – водећи национални часопис категорије M51.

Синеза (Synesis) (ISSN 2712-1259 (Print), ISSN 2712-1291 (Online)), vol. 6, no. 2 (2025) – међународни часопис категорије M23.

Кандидаткиња је и рецензент једног рада у стручном часопису:

Гласник (ISSN 0354-9143), годишњак Међуопштинског историјског архива Ваљево, бр. 59 (2025) – стручни национални часопис.

(потврде се налазе у Прилогу 4.6. Потврде о рецензијама)

4.7. Образовање научних кадрова

1. Учешће у настави

Током оцењиваног периода кандидаткиња је била ангажована на Одељењу за историју Филозофског факултета Универзитета у Београду као сарадник у настави на:

мастер академским студијама: током школске 2020/2021. године, на предметима: *Територијално-управна организација Србије и Босне у средњем веку 2* (2 часа вежби) и *Историјска географија српских земаља у средњем веку* (2 часа вежби);

докторским академским студијама: током школске 2022/2023. године, на предметима *Историјска географија српских земаља од 6. до 16. века* (2 часа вежби) и *Насеља и становништво Србије од раног средњег века до половине 16. века* (2 часа вежби).

(одлуке Одељења о ангажовању налазе се у Прилогу 4.7.1. Одлуке о учешћу у настави)

2. Учешће у комисијама

На Одељењу за историју Филозофског факултета Универзитета у Београду кандидаткиња је имала учешћа у комисијама за оцену образложења научне заснованости предлога теме докторске дисертације (2) и одбрану завршних мастер (4) и дипломских радова (1), као и у комисији за избор у звање (1).

(потврда о чланству у комисијама са комплетним информацијама налази се у Прилогу 4.7.2. Потврда о учешћу у комисијама)

4.9. Допринос развоју одговарајућег научног правца

Кандидаткиња је током свог научно-истраживачког рада, својим самосталним открићима и резултатима високог степена оригиналности, дала истакнути допринос развоју историје српске средњовековне медицине и фармакологије, као посебном научном правцу историјске науке. Потпуно нова открића у овом домену нису у вези са докторском тезом кандидаткиње и објављена су самостално у периоду након одбране дисертације, без коауторства са ментором. То кандидаткињу чини самосталним и водећим аутором на овом пољу, што се може јасно видети на основу њених објављених резултата:

- Марина Штетић, *Схватање узрока и лечења куге према Хиландарском медицинском кодексу*, Београдски историјски гласник, XIII, 89–124, 2022.

- Марина Штетић, *Неколико врста мане и њихова употреба у списима Хиландарског медицинског кодекса*, Историјски часопис, LXXIII, 151–189, 2024, DOI: 10.34298/IC2473151S.

- Marina Štetić, *Eye treatments in the Treatise on Smallpox and Measles in the Hilandar Medical Codex*, Istraživanja – Journal of Historical Researches, 35, 82–97, 2024, DOI: 10.19090/i.2024.35.82-97.

Кандидаткиња је дошла до открића о пореклу одређених списа старосрпског лекарског зборника познатог под називом *Хиландарски медицински кодекс*, који је сачуван у преписима из средине XVI века (1550–1560). Овај зборник представља значајан корпус преведених текстова средњовековне западноевропске научне медицине, која се заснивала на античким грчко-римским и арапским учењима и теоријама. Др Марина Штетић је открила и доказала да старосрпски трактат о куги и великим и малим богињама, спис о терцијаној маларији, као и спис о тзв. крвној огњици, представљају делимично прерађене преводе неких латинских превода истомених текстова *Канона медицине* (почетак XI века), дела персијског лекара и филозофа Авицене. Поређењем старосрпских списа из *Хиландарског медицинског кодекса* са Авицениним трактатима у латинским издањима *Канона медицине* из 1507. и 1595. године, показан је изузетно висок степен њихове подударности. Захваљујући овом открићу одбачена су ранија погрешна становишта о пореклу поменутих старосрпских медицинских списа. Откривање постојања старосрпских превода појединих трактата Авицениног дела представља значајну чињеницу, будући да је *Канон медицине* у периоду од половине XV до краја XVI века, после Светог писма, постао најчешће штампана књига у Европи. Значај научног доприноса кандидаткиње огледа се и у идентификовању многих једноставних и сложених лековитих дрога (биљног, животињског и минералног порекла), које се јављају у терапијским деловима наведених лекарских текстова. Ови лекови, који су већим делом персијског и арапског порекла, у досадашњој историографији били су или потпуно непознати или погрешно идентификовани. Кандидаткиња је такође показала да старосрпски називи лекова најчешће представљају транскрибована латинска имена, од којих су многа изведена од оригиналних персијских или арапских назива. Утицај на развој историје медицине као посебног научног правца огледа се и у чињеници да су постигнути резултати отворили и олакшали пут за утврђивање укупног опуса Авицениних лекарских текстова преведених на старосрпски и сачуваних унутар *Хиландарског медицинског кодекса*, што представља ново и значајно поље истраживања. Такође је отворена могућност за испитивање начина на који су трактати који оригинално чине део *Канона медицине* доспевали у српске средњовековне медицинске рукописе. Поред открића старосрпских превода Авицениних текстова, др Марина Штетић је остварила значајне резултате проучавајући и Спис о једноставним лековима *Хиландарског медицинског кодекса*, који представља превод дела *Circa Instans* (друга половина XII века), чувене фармакопеје прве европске медицинске школе у Салерну. Коришћењем старофранцуског превода фармакопеје и појединих латинских дела претежно заснованих на *Circa Instans*, кандидаткиња је идентификовала многе лековите дроге које се јављају у старосрпској верзији овог значајног списа.

5. БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Тематски зборници и картографске публикације међународног значаја

Радови у тематским зборницима међународног значаја

(оцењивани период)

Марина Штетић, *Голиклин – непознато место боравка краља Милутина у лето 1308. године*, Свети краљ Милутин и његово доба: историја, књижевност, уметност: тематски зборник међународног научног скупа „Краљ Милутин и доба Палеолога: Историја, књижевност, културно наслеђе”, Скопље 24 – 26. октобар 2021. = Holy King Milutin and his Age: History, Literature, Art: Thematic Collection of Papers from the International Scientific Conference 'King Milutin and the Palaeologan Age: History, Literature, Cultural Heritage,' Skopje, October 24-26, 2021, ур. Ј. Ћирић, С. Убипариповић, Издавачка кућа Епархије шумадијске „Каленић”, 2023, 161–176, ИСБН: 978-86-6008-065-5, DOI: 10.46793/6008-065-5.161S. **M14**

Марина Штетић, *Свети Сава и манастирски виногради*, Свети Сава и Доментијан: зборник са Међународне научне конференције одржане 26. и 27. маја 2023. године у Нишу и Студеници, ур. Д. Бојовић, Ј. Стошић, Центар за црквене студије Ниш – Одељење за светосавске студије, Универзитет у Нишу – Центар за византијско-словенске студије, 2024, 633–652, ИСБН: 978-86-84105-64-8. **M14**

Карта у публикацији међународног значаја

(оцењивани период)

Марина Штетић, *Голиклин - непознато место боравка краља Милутина у лето 1308. г.*, у: Марина Штетић, *Голиклин – непознато место боравка краља Милутина у лето 1308. године*, Свети краљ Милутин и његово доба: историја, књижевност, уметност: тематски зборник међународног научног скупа „Краљ Милутин и доба Палеолога: Историја, књижевност, културно наслеђе”, Скопље 24 – 26. октобар 2021. = Holy King Milutin and his Age: History, Literature, Art: Thematic Collection of Papers from the International Scientific Conference 'King Milutin and the Palaeologan Age: History, Literature, Cultural Heritage,' Skopje, October 24-26, 2021., ур. Ј. Ћирић, С. Убипариповић, Издавачка кућа Епархије шумадијске „Каленић” Крагујевац, 2023, 163, ИСБН: 978-86-6008-065-5. **M16**

Радови у научним часописима међународног значаја

Радови у међународним часописима категорије M23

(оцењивани период)

Marina Štetić, *Vino – omiljeno piće srpskih srednjovekovnih vladara i vlastele*, Етноантрополошки проблеми, бр. 19, св. 2, 621–655, 2024, DOI: 10.21301/eap.v19i2.13. **M23**

Marina Štetić, *Eye treatments in the Treatise on Smallpox and Measles in the Hilandar Medical Codex*, *Istraživanja – Journal of Historical Researches*, 35, 82–97, 2024, DOI: 10.19090/i.2024.35.82-97. **M23**

Марина Штетић, *Неколико врста мане и њихова употреба у списима Хиландарског медицинског кодекса*, *Историјски часопис*, LXXIII, 151–189, 2024, DOI: 10.34298/IC2473151S. **M23**

Марина Штетић, *Старање српских средњовековних владара и високих црквених достојанственика о манастирским виноградилима*, *Црквене студије*, 22, 353–371, 2025, DOI: 10.18485/ccs_cs.2025.22.22.19. **M23**

Радови у водећим националним часописима категорије M24

(оцењивани период)

Марина Штетић, *Однос Которске комуне и Зетске митрополије у средњем веку*, *Српске студије*, 14, 13–41, 2023, DOI: 10.18485/srpske_studije.2023.14.1. **M24**

Марина Штетић, *Трагови виноградарства у топонимији средњовековне Србије*, *Српске студије*, 15, 11–52, 2024, DOI: 10.18485/srpske_studije.2024.15.1. **M24**

Монографије националног значаја

Монографија националног значаја

(оцењивани период)

Марина Штетић, *Виноградарство у средњовековној Србији*, Универзитет у Београду – Филозофски факултет, Центар за историјску географију и историјску демографију, 2021, 479 стр, ИСБН: 978-86-6427-192-9. **M42**

Поглавља у монографијама и радови у истакнутим тематским зборницима водећег националног значаја

(ранији период)

Марина Штетић, *Алексиначки крај у средњем веку*, Алексинац и околина у прошлости, 500 година од првог писаног помена 1516–2016, зборник радова са међународног научног скупа одржаног 3. септембра 2016. године у Алексинцу, ур. С. Рајић, Завичајни музеј Алексинац, 2016, 49–63, ИСБН: 978-86-917433-6-9. **M44**

Марина Штетић, *Рудник и околина у односима Србије и Угарске од краја 12. до последње четвртине 14. века*, Рудник и Венчац са околином у средњем веку и раној модерни: тематски зборник радова са научног скупа одржаног 21. октобра 2017. године у Народном музеју у Аранђеловцу, ур. С. Мишић, Д. Радичевић, М. Шуица, Народни музеј у Аранђеловцу, Центар за историјску географију и историјску демографију, Филозофски факултет – Универзитет у Београду, 2018, 27–40, ИСБН: 978-86-88927-15-4. **M44**

Марина Штетић, *Земљорадња и сточарство*, Шумадија у XV веку: колективна монографија, ур. С. Мишић, М. Копривица, Центар за историјску географију и историјску демографију, Филозофски факултет – Универзитет у Београду, 2018, 231–271, ИСБН: 978-86-6427-127-1. **M44**

(оцењивани период)

Марина Штетић, *Лепра у српским средњовековним земљама*, Пошести на тлу средњовековних српских земаља (епидемије – непогоде – глад): зборник радова, ур. С. Мишић, К. Митровић, Филозофски факултет – Универзитет у Београду, 2021, 71–86, ИСБН: 978-86-6427-179-0. **M44**

Марија Копривица, Марина Штетић, *Биографија професора др Симише Мишића са библиографијом радова*, Између Подунавља и Средоземља: тематски зборник посвећен проф. др Симиши Мишићу поводом његовог 60. рођендана, ур. К. Митровић, А. Узелац, Центар за црквене студије Ниш, Народни музеј Пожаревац, 2021, 11–28, ИСБН: 978-86-84147-52-5. **M44**

Марина Штетић, *Мертик вински – вино као део исхране у црквеном и световном животу средњовековне Србије*, Савремена српска фолклористика X: тематски зборник радова, ур. Ј. Јовановић, Б. Златковић, Удружење фолклориста Србије, Универзитетска библиотека „Светозар Марковић” – Београд; Културни центар Топола, 2022, 279–304, ИСБН: 978-86-7301-189-9. **M44**

Марина Штетић, *Винарство на тлу данашње Србије у средњем веку*, Вино, традиција и будућност: тематски зборник радова, ур. Д. Бонцић, И. Брборић, Завичајни музеј Жупе у Александровцу, 2025, 43–80, ИСБН: 978-86-86829-42-9. **M44**

Марина Штетић, *Реља Новаковић (1911–2003)*, Споменица о 180 година српске историје у настави и науци: 120 година Српског семинара и Катедре за историју српског народа у средњем веку са историјском географијом и старословенским језиком, ур. С. Мишић, Универзитет у Београду – Филозофски факултет, Центар за историјску географију и историјску демографију, 2025, 150–151, ИСБН: 978-86-6427-366-4. **M44**

Карта у научној публикацији водећег националног значаја

(оцењивани период)

Марина Штетић, *Насеља у сливу Брегалнице под српском влашћу у средњем веку*, у: Марина Штетић, *Насеља у сливу Брегалнице под српском влашћу у средњем веку*, Београдски историјски гласник, XIV, 105, 2023. **M46**

Карте у научној публикацији националног значаја

(оцењивани период)

Марина Штетић, *Распрострањеност винограда на подручју Котора у првој половини XIV века*, у: Марина Штетић, *Виноградарство у средњовековној Србији*, Универзитет у Београду – Филозофски факултет, Центар за историјску географију и историјску демографију, 2021, 93, ИСБН: 978-86-6427-192-9. **M47**

Марина Штетић, *Распрострањеност винограда у делу средњовековне Зете и Пилоту*, у: Марина Штетић, *Виноградарство у средњовековној Србији*, Универзитет у Београду – Филозофски факултет, Центар за историјску географију и историјску демографију, 2021, 106, ИСБН: 978-86-6427-192-9. **M47**

Марина Штетић, *Распрострањеност винограда на манастирским поседима у Скопској области, Пологу и Поречу према средњовековним повељама*, у: Марина Штетић, *Виноградарство у*

средњовековној Србији, Универзитет у Београду – Филозофски факултет, Центар за историјску географију и историјску демографију, 2021, 127, ИСБН: 978-86-6427-192-9. **M47**

Марина Штетић, *Распрострањеност винограда на манастирским поседима у Метохији према средњовековним повељама*, у: Марина Штетић, *Виноградарство у средњовековној Србији*, Универзитет у Београду – Филозофски факултет, Центар за историјску географију и историјску демографију, 2021, 165, ИСБН: 978-86-6427-192-9. **M47**

Марина Штетић, *Распрострањеност винограда у насељима Области Бранковића према попису из 1455. године*, у: Марина Штетић, *Виноградарство у средњовековној Србији*, Универзитет у Београду – Филозофски факултет, Центар за историјску географију и историјску демографију, 2021, уметнуто између 172. и 173. стране, ИСБН: 978-86-6427-192-9. **M47**

Радови у часописима националног значаја

Радови у водећим националним часописима категорије M51

(ранији период)

Марина Штетић, *Виногради на поседима манастира Свети Арханђели код Призрена*, Београдски историјски гласник, VI, 119–128, 2015. **M51**

Марина Штетић, *Хрисовуља цара Стефана Уроша Великој Лаври Св. Атанасија којом потврђује Манастир Свих Светих*, Стари српски архив, 16, 73–84, 2017. **M51**

Ненад Обрадовић, Марина Штетић, *Случај утаје деспотских прихода у Сатмару 1417. године*, Београдски историјски гласник, XI, 99–107, 2020. **M51**

(оцењивани период)

Марина Штетић, *Схватање узрока и лечења куге према Хиландарском медицинском кодексу*, Београдски историјски гласник, XIII, 89–124, 2022. **M51**

Марина Штетић, *Насеља у сливу Брегалнице под српском влашћу у средњем веку*, Београдски историјски гласник, XIV, 75–112, 2023. **M51**

Радови у националним часописима категорије M52

(ранији период)

Марина Штетић, *Повеља господина Константина Драгаша Манастиру Вазнесења у Штиту, задужбини војводе Дмитра*, Стари српски архив, 17, 109–126, 2018. **M52**

(оцењивани период)

Марина Штетић, *Повеља браће Гргура, Ђурђа и Лазара Вуковића и мати им Маре Манастиру Хиландару за село Ораховац (Хил. 79 и Хил. 80)*, Стари српски архив, 19, 27–56, 2020. **M52**

Радови у националним часописима категорије M53

(ранији период)

Марина Штетић, *Натпис са зида манастира Светих апостола Петра и Павла код Новог Пазара*, Натписи и записи, 4, 23–26, 2018. **M53**

Марина Штетић, *Библиографија Браничевског гласника*, Браничевски гласник, 10, 9–24, 2016. **M53**

Научна критика у часопису ранга M51

(ранији период)

Марина Штетић, Синиша Мишић, *Српско село у средњем веку*, Београд: Evoluta 2019, 226 стр. Београдски историјски гласник, XI, 211–215, 2020. **M56**

Зборници националних научних скупова

Саопштење са скупа националног значаја штампано у изводу

(оцењивани период)

Марина Штетић, *Вино као део исхране у црквеном и световном животу средњовековне Србије*, Међународни научни скуп *Савремена српска фолклористика X*, Топола, 18–20. јун 2021. / International Scientific Conference *Contemporary Serbian Folkloristics X*, Topola, June 18–20, 2021, 71, ИСБН: 978-86-7301-166-0, Књига апстраката и програм скупа / Book of abstracts and conference programme, 2021, ур. Ј. Јовановић, Б. Златковић, Ј. Милованчевић, А. Савић, 2021, <https://reff.f.bg.ac.rs/handle/123456789/7363> **M64**

Одбрањена докторска дисертација

(ранији период)

Марина Штетић, *Виноградарство у средњовековној Србији*, 2020, ментор: проф. др Синиша Мишић, докторске академске студије историје, Филозофски факултет, Универзитет у Београду. **M70**

6. КВАНТИФИКАЦИЈА НАУЧНИХ РЕЗУЛТАТА КАНДИДАТА

Врста резултата	Вредност резултата (Прилог 2)	Укупан број резултата (укупан број резултата који подлежу нормирању)	Укупан број бодова (укупан број бодова након нормирања)
M14	5	2	10
M16	2	1	2
M23	4	4	16
M24	4	2	8
M42	7	1	7
M44	3	5	15
M46	1,5	1	1,5
M47	1	5	5
M51	3	2	6
M52	2	1	2
M64	0,5	1	0,5
УКУПНО		25	73

Поређење са минималним квантитативним условима за избор у тражено научно звање

Диференцијални услов за оцењивани период за избор у научно звање: виши научни сарадник	Неопходно	Остварени нормирани број бодова
Укупно	50	73
Обавезни: M11+M12+M13+ M14 +M21+M22+ M23 + M24 +M31+M41+ M42 +M43+ M44 + M51	30	62

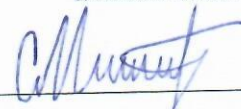
7. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На основу напред наведених чињеница видљиво је да је др Марина Штетић формирана у искусног истраживача на пољу српске медиавистике. Њена монографија о виноградарству у средњем веку спада у фундаментална истраживања заснована на архивској грађи, што је, на жалост, данас реткост у српској медиавистици. Током своје каријере кандидаткиња се специјализовала за привредно – друштвене теме, историјску географију и историју медицине са фармакологијом. Како смо показали у Извештају на свим овим пољима остварила је завидне истраживачке резултате. Своје радове објављивала је у престижним међународним часописима и водећим националним. Из њене библиографије је видљиво да се бавила и објављивањем историјских извора, што би требао да буде задатак сваког медиависте. Оваквим радом стекла је одређени утицај у нашој науци што је видљиво из чињенице да се већина њених радова цитира од стране других истраживача. Током овог кратког периода (пет година) М. Штетић је узела активног учешћа у комисијама за одбрану дипломских, мастер и докторских радова, као и у настави на Одељењу за историју и на тај начин активно доприноси развоју научног подмлатка. Поред квалитета научних радова, кандидаткиња задовољава и све квантитативне критеријуме предвиђене за тражено звање.

На основу свега изреченог предлажемо Наставно – научном већу Филозофског факултета да усвоји предлог да се др Марини Штетић додели звање ВИШИ НАУЧНИ САРАДНИК.

У Београду, 14.07.2025.

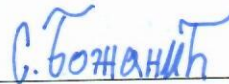
Чланови комисије:

проф. др Синиша Мишић
редовни професор
Филозофски факултет – Универзитет у Београду

др Катарина Митровић
научни саветник
Филозофски факултет – Универзитет у Београду

проф. др Снежана Божанић
редовни професор
Филозофски факултет – Универзитет у Новом Саду